

Fremsat af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen)

Forslag til
lov om ændring af lov om en garantifond for indskydere og investorer¹

(Forhøjelse af indskydergarantien m.v.)

§ 1

I lov om en garantifond for indskydere og investorer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1009 af 8. august 2007, foretages følgende ændringer:

1. Lovens *fodnote* affattes således:
»Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/19/EF af 30. maj 1994 om indskudsgarantiordninger, (EF-Tidende 1994 nr. L 135, s. 5), Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 97/9/EF af 3. marts 1997 om investorgarantiordninger, (EF-Tidende 1997 nr. L 84, s. 22) og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv [2009/XX/EF af XX.XX 2009] om ændring af direktiv 94/19/EF om indskudsgarantiordninger for så vidt angår dækningsniveau og udbetalingsfrist, (EU-Tidende 2009 nr. L X s. X).«
2. I § 9, *stk. 1*, og § 10, *stk. 1*, ændres »300.000 kr.« til: »et beløb svarende til 100.000 euro«.
3. I § 9, *stk. 2, nr. 10*, ændres »61 og 65« til: »54 og 61«.
4. § 9, *stk. 4*, ophæves.
5. I § 12 indsættes efter »institut«: », jf. dog *stk. 2*«.
6. I § 12 indsættes som *stk. 2*:
»*Stk. 2*. Forpligtelser til tilbagebetaling af lån ydet på baggrund af særligt dækkede obligationer omfattet af § 16 a i lov om finansiel virksomhed, kan ikke fradrages ved opgørelsen efter *stk. 1*.«
7. I § 13, *3. pkt.*, indsættes efter »nævnte institutter«: », udenlandske kreditinstitutter«.
8. § 16, *stk. 1*, affattes således:
»Udbetalinger fra Fonden eller Fondens overførsler af indskud og midler til konti i andre institutter skal finde sted snarest muligt og senest 20 hverdage efter betalingsstandsningens eller konkursens indtræden. Det er en betingelse for udbetalingen, at kravet er behørigt efterprøvet. Ved betalingsstandsning indtræder Fondens forpligtelser først 5 hverdage efter, at anmeldelse af betalingsstandsning har fundet sted.«

¹ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv [2009/XX/EF af XX.XX 2009] om ændring af direktiv 94/19/EF om indskudsgarantiordninger for så vidt angår dækningsniveau og udbetalingsfrist, (EU-Tidende 2009 nr. L X s. X).

9. I § 16, stk. 2, ændres »9 måneder« til: »10 hverdage«.

10. I § 16 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Fonden kan i ganske særlige tilfælde udbetale á conto beløb af indskud senest tre dage efter, at Fonden har modtaget anmodning herom fra en indskyder eller investor.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

11. I § 18, stk. 4, udgår: », jf. dog stk. 5 og § 19, stk. 2, 2. pkt«.

12. I § 19, stk. 2, udgår: »samt om, hvilke former for indskud der skal dækkes fuldt ud, jf. § 9, stk. 4. Beslutning om udvidelse af dækningsomfanget træffes ved enstemmighed«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 30. juni 2009, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 16, stk. 1-3, i lov en garantifond for indskydere og investorer, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 8-10, træder i kraft den 31. december 2010.

Stk. 3. I perioden 30. juni 2009 til 30. september 2010 udgør de i § 9, stk. 1, og § 10, stk. 1, i lov om en garantifond for indskydere og investorer, som affattet ved denne lovs § 1, punkt 2, nævnte beløb dog 50.000 euro.

§ 3

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Formålet med forslaget til lov om ændring af lov om en garantifond for indskydere og investorer er at styrke den eksisterende beskyttelse af den enkelte opsparers indskud i pengeinstitutter og derigennem øge tilliden til den finansielle sektor i Danmark.

Forslaget til lov om ændring af lov om en garantifond for indskydere og investorer gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv [2009/XX/EF af XX.XX 2009] om ændring af direktiv 94/19/EF om indskudsgarantiordninger for så vidt angår dækningsniveau og udbetalingsfrist (ændringsdirektivet). Ændringsdirektivets formål er at genskabe tilliden til den finansielle sektor samt at harmonisere medlemsstaternes indskydergarantiordninger.

2. Lovforslagets indhold

Med lovforslaget foreslås lov om en garantifond for indskydere og investorer ændret på to centrale områder.

For det første forhøjes dækningsbeløbet for almindelige navnenoterede indskud fra 300.000 kr. til et beløb svarende til 100.000 euro, hvilket er ca. 750.000 kr. Dog udgør dækningsbeløbet et beløb svarende til 50.000 euro i perioden 30. juni 2009 til 30. september 2010, jf. forslagens § 2, stk. 3. De særlige indlån omfattet af § 9, stk. 2 og 3, i lov om en garantifond for indskydere og investorer dækkes fortsat fuldt ud af Garantifonden for indskydere og investorer (Fonden). Som eksempler på disse særlige indlån kan nævnes opsparingsordninger oprettet i henhold til lov, herunder kapitalpensionskonti, ratepensionskonti, børneopsparingskonti, boligopsparingskonti, uddannelsesopsparingskonti og etableringskonti.

For det andet reduceres Fondens udbetalingsfrister væsentligt. I perioder med finansiell krise er adgangen til likviditet specielt vigtig. Mange indskydere kan således forventes at få betydelige økonomiske vanskeligheder efter ganske kort tid, hvis de ikke har adgang til opsparede midler. Den nugældende udbetalingsfrist for Fonden på tre måneder efter betalingsstandsningen eller konkursens indtræden forslås derfor ændret til 20 hverdage. Dette vil også nedbringe risikoen for, at der opstår ”run” på pengeinstitutter, som opfattes som økonomisk svage, alene af den grund, at indskydere ikke ønsker dækkede beløb bundet i op til tre måneder i tilfælde af en konkurs.

Herudover foreslås det, at lån optaget på baggrund af særligt dækkede obligationer ikke skal fradrages i indskud inden Fonden yder dækning. Forslaget fremsættes som følge af, at denne lånetype ikke er omfattet af den udvidede modregningsadgang, der gælder efter konkursloven. De gældende regler er til ulempe for en indskyder, der har optaget lån på baggrund af særligt dækkede obligationer, idet vedkommende efter konkursreglerne er afskåret fra at modregne sit indskud i sit lån samtidig med, at lånet fradrages i det beløb, som indskyderen kan få dækket af Fonden.

Endelig foreslås der foretaget en række ændringer af teknisk karakter i lov om en garantifond for indskydere og investorer.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner

Forslaget vurderes ikke at have væsentlige økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget indebærer ikke i sig selv væsentlige økonomiske konsekvenser for erhvervslivet. Ifølge den nugældende lovgivning skal fondens formue mindst udgøre 3,2 mia. kr. Formuen er til stede i form af indskud samt indeståelser fra institutterne. Fonden har endvidere mulighed for at optage lån med garanti fra den danske stat, forudsat at Finansudvalget godkender dette.

Forslaget har været sendt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering (CKR) med henblik på en vurdering af, om forslaget skal forelægges Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel. CKR vurderer ikke, at forslaget indeholder administrative konsekvenser i et omfang, der berettiger, at lovforslaget bliver forelagt virksomhedspanelet. Forslaget bør derfor ikke forelægges Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel.

5. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv [2009/XX/EF af XX.XX 2009] om ændring af direktiv 94/19/EF om indskudsgarantiordninger for så vidt angår dækningsniveau og udbetalingsfrist.

8. Høring

Lovforslaget har været i høring hos følgende myndigheder og organisationer:
[Høringsliste indsættes]

9. Sammenfattende skema

[Skema indsættes]

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Den foreslåede ændring nyaffatter EU-noten i lov om en garantifond for indskydere og investorer. Med nyaffatningen foretages korrekturmæssige ændringer.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring gennemfører ændringsdirektivets art. 1, nr. 3, litra a.

Det følger af den gældende § 9, stk. 1, at Fonden dækker navnenoterede indskud med indtil 300.000 kr. pr. indskyder. Det foreslås at forhøje dækningsbeløbet fra 300.000 kr. til et beløb svarende til 100.000 euro, hvilket er ca. 750.000 kr. Dog foreslås det, at dækningsbeløbet udgør et beløb svarende til 50.000 euro i perioden 30. juni 2009 til 30. september 2010, jf. forslagens § 2, stk. 3. Forhøjelsen af dækningsbeløbet til et beløb svarende til 50.000 euro pr. 30. juni 2009 og til et beløb svarende til 100.000 euro pr. 1. oktober 2010 er i overensstemmelse med ændringsdirektivets art. 1, nr. 3, litra a.

Ifølge ændringsdirektivet har forhøjelsen af dækningsbeløbet til formål at bevare indskydernes tillid til og opnå større stabilitet på de finansielle markeder. Den danske statsgaranti, der blev udstedt i medfør af lov om finansiel stabilitet, som trådte i kraft den 11. oktober 2008, garanterer ubetinget simple kreditorers krav mod pengeinstitutterne. Statsgarantien sikrer således, at indskydere i pengeinstitutter omfattet af den statslige garantiordning er dækket fuldt ud til og med den 30. september 2010. Det er imidlertid ikke alle pengeinstitutter, som er omfattet af statsgarantien. For at alle af direktivet omfattede indskyderes indskud er dækket op til 50.000 euro pr. 30. juni 2009, er det således nødvendigt at hæve dækningsbeløbet.

Ifølge andet led af ændringsdirektivets art. 1, nr. 3, litra a, skal en given indskyders samlede indskud senest den 31. december 2010 være dækket op til 100.000 euro, såfremt indskuddet bliver indisponibelt. Den statslige garanti i lov om finansiel stabilitet ophører den 1. oktober 2010. Ydermere er det i Aftale mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Liberal Alliance om en kreditpakke af 18. januar 2009 aftalt, at dækningen i Fonden hæves til 750.000 kr. med virkning fra 1. oktober 2010, jf. aftalens afsnit III, nr. 12.

Med de to forhøjelser af dækningsbeløbet gennemføres ændringsdirektivets bestemmelse om dækningsbeløb, ligesom Aftale om en kreditpakke af 18. januar 2009 opfyldes.

Herudover foreslås det, at dækningen i § 10, stk. 1, for manglende tilbagebetaling af kontante midler, som investorer har i de nævnte institutter og filialer, forhøjes fra 300.000 kr. til et beløb svarende til 100.000 euro pr. investor. Dog udgør dækningsbeløbet et beløb svarende til 50.000 euro i perioden 30. juni 2009 til 30. september 2010, jf. forslagens § 2, stk. 3. Forhøjelsen sikrer, at dækningsbeløbets størrelse svarer til beløbet i § 9 vedrørende indskud i pengeinstitutter. Ændringen sikrer således, at der ikke i relation til muligheden for at få dækket tab af kontante midler gøres forskel på om en kunde er investor eller indskyder.

Kommission vil senest den 31. december 2009 forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en rapport, hvori Kommissionen vil analysere en række spørgsmål som eksempelvis modregning og modkrav, fastsættelse af bidrag til ordningerne, og omfang af dækningen af produkter og indskydere.

Såfremt Kommissionen konkluderer, at forhøjelsen af dækningsbeløbet er uhensigtsmæssig, vil dækningsbeløbets størrelse blive taget op til fornyet behandling.

Til nr. 3

Der er tale om en konsekvensrettelse som følge af, at bestemmelserne om båndlagt arv i forvaltningsafdelinger nu fremgår af arvelovens §§ 54 og 61.

Til nr. 4

Det foreslås, at § 9, stk. 4, om, at Fonden kan beslutte, at andre former for indskud, end dem der er omfattet af § 9, stk. 2, skal dækkes fuldt, ophæves. Hermed gennemføres ændringsdirektivets art. 1, nr. 3, litra b, der medfører, at medlemsstaterne alene har mulighed for at bibeholde bestemmelser som inden den 1. januar 2008, især af sociale hensyn, gav fuld dækning for visse indskud. En bestemmelse, der giver Fonden adgang til administrativt at udvide dækningsomfanget, kan som følge heraf ikke opretholdes.

Til nr. 5

Bestemmelsen foreslås ændret som konsekvens af det foreslåede § 12, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 6.

Til nr. 6

Af det foreslåede § 12, stk. 2, følger, at lån optaget på baggrund af særligt dækkede obligationer (SDO-lån) ikke kan fradrages ved opgørelse af det dækningsberettigede tilgodehavende efter § 12, stk. 1.

Det følger af den gældende § 12, at Fondens dækning ydes efter en nettobetragtning. Nettobetragtningen indebærer, at eventuelle forpligtelser, som eksempelvis en indskyder har over for et konkursramt institut, fradrages i indskyderens indskud inden Fonden yder dækning.

Reglen i § 12 skal ses i sammenhæng med § 42 i konkursloven, hvorefter en fordringshaver har en udvidet adgang til at modregne eventuelle forpligtelser over for en skyldner, der er gået konkurs. Efter § 247 d, stk. 5, i lov om finansiel virksomhed er den udvidede adgang til modregning afskåret for lån optaget på baggrund af særligt dækkede obligationer. Dette er en ulempe for indskyder, når Fondens dækning efter § 12 ydes efter en nettobetragtning. Indskyderen er således afskåret fra at modregne sit indskud over for det konkursramte pengeinstitut i sit lån samtidig med, at udlånet fradrages i det beløb, som indskyderen kan få dækket af Fonden. Den foreslåede § 12, stk. 2, indsættes for at fjerne denne uhensigtsmæssighed.

Til illustration kan gives følgende eksempel: En indskyder har i sit pengeinstitut et navnenoteret indlån på 600.000 kr., og et SDO-lån på 500.000 kr. Hvis pengeinstituttet går konkurs vil indskyderen ifølge de nugældende regler få udbetalt 100.000 kr. fra Fonden. Indskyderens manglende modregningsadgang over for bankens konkursbo medfører, at indskyderen må anmelde kravet på 500.000 kr. i konkursboet og alene få dividende udbetalt heraf samtidig med at vedkommendes gældsforpligtelse på 500.000 kr. fortsat består. Ved indsættelsen af § 12, stk. 2, vil indskyderen i det nævnte eksempel få udbetalt 50.000 euro svarende til ca. 375.000 kr. fra Fonden i tilfælde af insti-

tuttets konkurs. Restkravet, der alene kan anmeldes i konkursboet som dividendekrav, vil således kun udgøre 225.000 kr. Gældsforpligtelsen på 500.000 kr. består fortsat.

Til nr. 7

Art. 2 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/19/EF af 30. maj 1994 om indskudsgarantiordninger bestemmer, at indskud fra kreditinstitutter ikke kan tilbagebetales via garantiordninger. Med den foreslåede ændring af § 13, stk. 1, i lov om en garantifond for indskydere og investorer præciseres gennemførelsen af art. 2. Med den foreslåede ændring af bestemmelsen vil udenlandske kreditinstitutter, på samme måde som danske kreditinstitutter, ikke kunne få dækket deres indskud i danske kreditinstitutter af den danske indskydergarantiordning.

Til nr. 8

Den foreslåede ændring gennemfører ændringsdirektivets art. 1, nr. 1, og nr. 6, litra a. Den gældende udbetalingsfrist i § 16 på tre måneder, som kan forlænges med ni måneder, harmonerer ikke med behovet for at bevare indskydernes tillid og opfylde deres behov for likviditet, særligt i perioder med finansiell uro og krise. Det foreslås, at udbetalingsfristen i § 16, stk. 1, 1 pkt., reduceres til 20 hverdage.

Det er en forudsætning for at der kan ske udbetaling fra Fonden, at der er tale om behørigt efterprøvede krav. Indsamling og overførsel af præcise oplysninger om indskydere og indskud, som er nødvendige for at efterprøve krav, er omfattet af fristen på 20 hverdage.

Den nugældende frist på 7 bankdage fra betalingsstandsning til Fondens forpligtelser indtræder foreslås forkortet til 5 hverdage.

Ændringen af § 16 nødvendiggør en ændring af bestemmelserne om meddelelse og anmeldelse af indskyders krav til Fonden i bekendtgørelse om en garantifond for indskydere og investorer.

Ved fastsættelse af omregningskursen for dækningsbeløbet til danske kroner er Fondens udbetalingsstidspunkt afgørende. Hvis fonden ikke er i besiddelse af oplysninger om, hvortil beløb skal indbetales, eksempelvis fordi indskyderen ikke har besvaret fondens henvendelse eller indskyderen ikke kan findes, kan fonden vælge at deponere beløbet og i så fald anvendes omregningskursen på deponeringstidspunktet.

Til nr. 9

Den foreslåede ændring af § 16, stk. 2, gennemfører ændringsdirektivets art. 1, nr. 6. Den gældende bestemmelse giver mulighed for, at Finanstilsynet efter anmodning fra Fonden i ekstraordinære tilfælde kan forlænge fristen for udbetaling fra Fonden med op til 9 måneder. Den foreslåede ændring medfører, at Finanstilsynets forlængelse af fristen ikke kan overstige 10 hverdage. Forlængelse af fristen forudsætter fortsat at der foreligger en ekstraordinær situation.

Til nr. 10

Den foreslåede § 16, stk. 3, giver mulighed for, at en indskyder eller investor kan få udbetalt et á conto beløb af dækningsbeløbet allerede 3 dage efter, at Fonden har modtaget anmodning herom.

Bestemmelsen foreslås anvendt i situationer, hvor der er et særligt presserende behov for likviditet hos indskyderen eller investoren, som gør udbetalingen nødvendig. Bestemmelsen har baggrund i

ændringsdirektivets præambel, betragtning nr. 13, der har til formål at sikre muligheden for nødudbetaling af passende beløb højst tre dage efter anmodning fra den berørte indskyder.

Til nr. 11

Ændringen af § 18, stk. 4, er en konsekvensrettelse som følge af, at § 18, stk. 5, er ophævet, og at § 19, stk. 2, 2. pkt. udgår, jf. lovforslagets § 1, nr. 12.

Til nr. 12

Ændringen af § 19, stk. 2, er en konsekvensændring som følge af, at Fonden ikke har mulighed for at træffe beslutning om, at visse indskud skal dækkes fuldt ud, jf. lovforslagets § 1, nr. 4.

Til § 2

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 30. juni 2009, jf. dog stk. 2.

Det foreslås i *stk. 2*, at bestemmelserne vedrørende ændringen af Fondens udbetalingsfrister træder i kraft den 31. december 2010. Baggrunden herfor er, at Fonden skal kunne nå at tilrette systemer, procedurer m.v., i forhold til de ændrede frister.

Det foreslås i *stk. 3*, at dækningsbeløbet i § 9, stk. 1, og § 10, stk. 1, udgør et beløb svarende til 50.000 euro i perioden 30. juni 2009 til 30. september 2010. Forhøjelsen af dækningsbeløbet til et beløb svarende til 50.000 euro pr. 30. juni 2009 og til et beløb svarende til 100.000 euro pr. 1. oktober 2010 er i overensstemmelse med ændringsdirektivets art. 1, nr. 3, litra a.

Ifølge andet led af ændringsdirektivets art. 1, nr. 3, litra a, skal en given indskyders samlede indskud senest den 31. december 2010 være dækket op til 100.000 euro, såfremt indskuddet bliver indisponibelt. Den statslige garanti i lov om finansiel stabilitet ophører den 1. oktober 2010. Ydermere er det i Aftale mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Liberal Alliance om en kreditpakke af 18. januar 2009 aftalt, at dækningen i Fonden hæves til 750.000 kr. med virkning fra 1. oktober 2010, jf. aftalens afsnit III, nr. 12.

Med de to forhøjelser af dækningsbeløbet gennemføres ændringsdirektivets bestemmelse om dækningsbeløb, ligesom Aftale om en kreditpakke af 18. januar 2009 opfyldes.

Til § 3

Det foreslås i *stk. 1*, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland, men at den ved kongelig anordning kan sættes i kraft helt eller delvist for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Paralleltjekter

[Paralleltjekter indsættes]

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv [2009/XX/EF af XX.XX 2009] om ændring af direktiv 94/19/EF om indskudsgarantiordninger for så vidt angår dækningsniveau og udbetalingsfrist

[Direktivtekst indsættes når direktivet er endeligt vedtaget]